

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

PLAÇA DEL POBLE

La degradació de la casa comuna

El 40% de la població arriba amb dificultat a final de mes

A *La Vanguardia* del diumenge 16 d'octubre podíem llegir una tribuna de l'arquebisbe d'Urgell en la qual assenyalava que "l'estat de la degradació de la nostra casa comuna mereix atenció."

L'arquebisbe no escrivia pas en la seva qualitat de Copríncep ni tampoc no feia referència a Andorra, sinó a la situació general del món. Tanmateix em vull permetre traslladar aquella reflexió a la situació actual del nostre país.

Hem deixat enrere el 2022, un any que ha sacsejat Europa i, en conseqüència, Andorra. La guerra a la frontera oriental d'Europa ha deixat un món fracturat, una energia força més cara, la qual cosa ha portat un enorme augment de preus. I el trasbalsament del clima que es va notar durant l'estiu ens ha portat a la manca de nevades aquestes festes de Cap d'Any.

Durant el 2022 han augmentat les incògnites en relació amb l'abast i conseqüències de l'acord d'associació d'Andorra amb la Unió Europea. El Govern, en lloc de buscar la il·lusió informada de la ciutadania, ha començat a espargir la por: si no s'aprova l'acord que estan negociant a Brussel·les trontollarien els acords actualment vigents!

L'any que ara comença pot ser doncs per a Andorra un any ple de perills amb l'augment de les desigualtats que han fet que el 40% de la població arriba amb dificultats a final de mes (*Diari d'Andorra*, 31 de desembre del 2022).

El preocupant no és el ventall de dades dolentes, sinó que han estat provocades amb discursos

enganyosos i agreujades per la mala gestió duta a terme.

El missatge de Cap d'Any del cap de Govern no ha pogut desmentir que la pujada de preus ha obligat a reduir despeses a moltes famílies i la situació econòmica d'un terç dels ciutadans ha empitjorat.

Un 20% dels enquestats per l'Observatori del segon semestre 2022 ha explicat que destina més de la meitat del sou a pagar l'habitatge.

Un de cada cinc enquestats destina més de la meitat del sou a pagar el lloguer

No cal tensor més la corda, ni apropar-se a l'abisme per intentar defugir-lo

Amb aquesta preocupant situació no és seriós continuar negant l'evidència.

Els canvis són prou profunds i els temps prou accelerats perquè recercar les pistes per trobar solucions ens aparegui com una urgent necessitat.

De moment el que veiem i escoltem simbolitza l'arbitrarietat d'un poder personal i capriciós, basat en l'aristocràcia dels diners i en la insolvència política que asalta sense complexos les institucions constitucionals.

D'ençà de l'onada taronja de la

primavera del 2011 la gent de DA semblava imparable, però estan trontollant.

Dotze anys després de la seva aclaparadora majoria absoluta, la qüestió essencial ha esdevingut la pèrdua de la noció de límits del que creu que tot li està permès. Aquesta mena de levitació dels que no toquen de peus a terra perquè, insisteixo, creuen que tot els està permès, ensorra la convivència i desgavella la societat.

Estem doncs davant un greu estat de degradació de la casa comuna.

Hem entrat –quatre anys de no tocar de peus a terra ens hi ha portat– en una via difícil d'entomar: el pas de l'economia de mercat, reconeguda en la Constitució, a un camp qui pugui.

Hi ha una amenaça creixent que la democràcia constitucional sigui desplaçada vers un règim amb característiques preconstitucionals.

Ens trobem, en aquest inici del 2023, davant el risc que la democràcia sigui reduïda a la mínima expressió o, per dir-ho en paraules de Paul Krugman, la inquietant perspectiva de ser governats per "uns plutòcrates de pell fina que exhibeixen les seves inseguretats en la plaça pública."

Inseguretat i, sovint, ressentiment. I, com escrivia Antoni Gutiérrez-Rubi, "el ressentiment polític és molt perillós en la vida democràtica."

Ens està fallant el fons, però també les formes. No cal tensor més la corda. No cal, ni és convenient, apropar-se a l'abisme per intentar defugir-lo.